

Dansk Kirke i Sydslesvigs Håndbog for menighedsrådsmedlemmer

Ved Susanne Bramsen Böll, Lotte Sandø Heftye, Jens Peter Hovgaard, Marianne Wulff og Jytte Nickelsen

Indhold:

- I. Indledning

- II. Om Dansk Kirke i Sydslesvig
 1. Paraplyorganisationen DKS
 - 1.1 Kirkedagen
 - 1.2 Kirkerådet
 2. Danske Sømands- og Udlandskirker (DSUK)
 - 2.1 Det biskoppelige tilsyn
 - 2.2 Kirkeministeriets bevilling
 - 2.3 DSUKs lands- og repræsentantskabsmøde
 3. Forholdet til den Nordelbiske Kirke
 - 3.1 Brugen af tyske sognekirker
 - 3.2 NEKs tilskud
 - 3.3 Samtaleforum
 4. Menighederne
 5. Menighedernes Børne- og Ungdomsarbejde (MBU)
 6. Præsterne
 7. Provsten
 8. Kredsene
 - 8.1 Kredsmøder
 - 8.2 Valg til kirkerådet
 - 8.3 Valg til DSUKs repræsentantskabsmøde

- III. Menighedens medlemmer
 1. Hvem kan være medlem?
 - 1.1 Børn og unge
 2. Hvor kan man være medlem?
 - 2.1 Sognebåndsløsning
 3. Hvad koster medlemskabet?
 - 3.1 Mindstebidrag/individuel bidrag
 4. Hvad får man for det?
 - 4.1 Kirkelige rettigheder
 - 4.2 Kirkelige rum

- IV. Menighedens generalforsamling (årsmøde, medlemsmøde)

- V. Menighedens vedtægter
 1. Hvorfor vedtægter?
 2. Mindstekrav til vedtægterne
 - 2.1 Lovpligtige mindstekrav
 3. Eksempel på vedtægter
 4. Dansk Kirke i Sydslesvigs vedtægter

- VI. Menighedsrådet
 - 1. Valg til menighedsrådet
 - 1.1 Valgbarhed
 - 1.2 Antal medlemmer
 - 1.3 Meddelelse af ændringer
 - 2. Hensigtserklæringen/menighedsrådsløftet
 - 2.1 Folkekirken
 - 2.2 De danske menigheder i Sydslesvig
 - 2.3 Overordnet formål
 - 3. Menighedsrådets opgaver og ansvar
 - 4. Menighedsrådets møder
 - 4.1 Dagsorden
 - 4.2 Mødeprotokoller
 - 4.3 Åbne/lukkede møder
 - 4.4 Menighedsrådsmedlemmernes tavshedspligt
 - 5. Samarbejdet mellem præst og menighedsråd
 - 5.1 Præstens opgaver
 - 5.2 Præstens uafhængighed
 - 6. Det fælles ansvar for gudstjenesten
 - 6.1 Menighedens medansvar
 - 6.2 Menighedsrådets medbestemmelse
 - 7. Procedure ved præsteansættelse
 - 7.1 DSUKs rolle
 - 7.2 Menighedsrådets rolle
 - 8. Ansættelse af menighedens medarbejdere
 - 9. Udarbejdelse af menighedens regnskab
 - 9.1 Formålsbestemte henlæggelser
 - 9.2 "Frie" henlæggelser
 - 10. Medlemsbidrag
 - 10.1 Indsamling af kollekter
 - 10.2 Optælling af kirkebesøgende/kartotekspleje
 - 11. Menighedens offentlighedsarbejde
 - 11.1 Kirkebladet
 - 11.2 Menighedens hjemmeside
 - 11.3 Skoleforeningens velkomstmappe
 - 12. Visioner for menighedsrådsarbejdet
 - 13. Inspiration til menighedsrådsarbejdet
 - 13.1 Kredsmøderne
 - 13.2 Menighedernes Christianslystmøde
 - 13.3 Folkekirkenes dåbshilsen
 - 13.4 Dåbspakken med hilsenerne
 - 13.5 "Brugsanvisningen"/manualen
 - 14. Det brede samarbejde
 - 15. Udvalg under menighedsrådet
 - 16. Særlige "poster" i menighedsrådet
 - 16.1 Kontaktperson
 - 16.2 Kirkeværge
- VII. Menighedens ansatte
 - 1. Ansættelse af personale
 - 1.1 Kirkekontorets rolle
 - 2. Arbejdsbeskrivelser
 - 3. Arbejdskontrakter

- VIII. Menighedens økonomi
 - 1. Indtægterne via medlemsbidraget
 - 2. Menighedens bidrag til DKS
 - 2.1 Menighedernes Børne- og Ungdomsarbejde
 - 2.2 Forsikring af menighedens inventar
 - 3. Gema-afgiften
 - 4. "Kunstlersozialabgabe"
 - 5. Fælles indkøbsordning
 - 6. Fritagelse for dansk moms/Momsfrit indkøb
 - 6.1 Fritagelse for dansk moms
 - 6.2 Momsfrit indkøb
 - 7. Præstens embedsbolig
- IX. Menighedens kirke
 - 1. Brug af egen kirke
 - 2. Brug af sognekirken
 - 3. Afholdelse af provstesyn
 - 3.1 Præstens embedsbolig
 - 3.2 Kirken og menighedslokalerne
- X. Bilag
 - 1. Eksempel på vedtægter
 - 2. Eksempel på vedtægter
 - 3. Vedtægter for Dansk Kirke i Sydslesvig
 - 4. Retningslinjer for Dansk Kirke i Sydslesvigs virke
 - 5. Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit mit der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“
 - 6. Ausführungsverordnung zum Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit mit der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“
 - 7. Sydslesvig-Verabredung (Samtaleforum)
- XI. Afslutning

I. Indledning

Kære menighedsrådsmedlem.

Nærværende håndbog er tænkt som en hjælp til dig, der er nyvalgt i menighedsrådet, men kan forhåbentlig også være til gavn for hidtidige medlemmer af menighedsrådene rundt omkring i Sydslesvig.

Vi håber, at den kan bidrage til at give dig et første overblik over vores kirkes struktur og forvaltning og samtidig et godt indblik i, hvad menighedsrådsarbejdet som sådan består i.

Hen ad vejen vil du nok af dig selv opdage, hvor vigtigt, spændende og alsidigt menighedsrådsarbejdet er, og at opgaverne, som menighedsrådet udfører, spænder vidt. Af samme grund vil der med stor sandsynlighed også med jævne mellemrum dukke spørgsmål op, som du har brug for svar på. Her håber vi, at håndbogen kan tjene som en lille opslagsbog, du kan benytte dig af for at finde svar på nogle af de spørgsmål, du måtte have.

II. Om Dansk Kirke i Sydslesvig

Som medlem af et dansk menighedsråd bør du kende til den kirkelige struktur i Sydslesvig. Den handler dette kapitel om.

II. 1. Paraplyorganisationen DKS

Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS) er en almennyttig forening og paraplyorganisation for de tilsluttede danske evangelisk-lutherske menigheder spredt over hele Sydslesvig. Det er derfor ikke de 35 sydslesvigske danske menigheders medlemmer, men menighederne som sådan, der er medlemmer af DKS.

II. 1.1 Kirkedagen

Én gang om året mødes repræsentanter (delegerede) for de tilsluttede menigheder på Kirkedagen, der er DKS' øverste myndighed. Her forelægges Kirkerådets årsberetning og årsregnskabet til godkendelse. Kirkedagen træffer den endelige afgørelse i spørgsmål af fælles interesse.

II. 1.2 Kirkerådet

Mellem Kirkedagene træffer kirkerådet afgørelse i sager, der kræver behandling. Kirkerådet er DKS' bestyrelse.

II. 2. Danske Sømands- og Udlandskirker (DSUK)

DKS virker i samarbejde med Danske Sømands- og Udlandskirker (DSUK). DSUK har et særligt udvalg, DKS-udvalget, der beskæftiger sig med de kirkelige forhold i Sydslesvig.

II. 2.1 Det biskoppelige tilsyn

Sammenslutningen af menigheder under DKS står under DSUKs biskoppelige tilsyn. Tilsynsførende biskop er biskoppen over Haderslev Stift.

II. 2.2 Kirkeministeriets bevilling

Af overenskomsten mellem DSUK og DKS af 14. juni 2004 fremgår, at DSUK formidler Kirkeministeriets bevilling, og at revision sker i henhold til Kirkeministeriets instruks. Det fremgår endvidere, at DSUK aflønner præsterne, forretningsføreren og kirkekontorets personale samt bidrager til anskaffelse og vedligeholdelse af tjenesteboliger, kirker og menighedslokaler. Som præsternes arbejdsgiver indgår DSUK overenskomster med Den Danske Præsteforening.

II. 2.3 DSUKs lands- og repræsentantskabsmøde

DKS har ret til at sende 11 repræsentanter til DSUKs repræsentantskabsmøde. Læs mere herom under II.8. Kredsene. DKS har desuden en fast plads i DSUKs bestyrelse. Bestyrelsesmedlemmet udpeges af de delegerede på DKSs Kirkedag.

II. 3. Forholdet til Den Nordelbiske Kirke

II. 3.1 Brugen af tyske sognekirker

De danske menigheder i Sydslesvig er berettigede til at gøre brug af de tyske sognekirker. En forudsætning herfor er, at præsten har fået tildelt tilladelse til afholdelse af gudstjenester af biskoppen over Slesvig. Denne tilladelse gives i forbindelse med, at provsten regelmæssigt præsenterer nyansatte præster for biskoppen.

Se mere om forudsætningerne for brugen af sognekirkerne i "Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit mit der 'Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.'" og i "Ausführungsverordnung zum Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit mit der 'Dänischen Kirche in Südschleswig'" under X.5. og 6. bagest i bogen.

II. 3.2 NEKs tilskud

Den Nordelbiske Kirke yder et årligt tilskud til DKS svarende til 4 tyske præstelønninger. Tilskuddet modsvarer Folkekirkens ordning for de 4 sønderjyske købstæder, hvor der er ansat en tysk præst til betjening af den tyske del af menigheden.

Se nærmere om tilskuddet og dets udbetaling i "Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit mit der Dänischen Kirche in Südschleswig e. V." og i "Ausführungsverordnung zum Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit mit der Dänischen Kirche in Südschleswig" under X.5. og 6. bagest i bogen.

Den Nordelbiske Kirke og Kirkerne i Mecklenburg og Pommern har planer om at fusionere til den såkaldte Nordkirche, som skal krones med en fest til pinse 2012. DKS er meget opmærksom på, at aftalerne med den Nordelbiske Kirke ikke må gå i glemmebogen i forbindelse med denne fusion.

II. 3.3 Samtaleforum

I sammenhæng med, at Helligåndskirken blev overdraget til Dansk Kirke i Sydslesvig den 24. august 1997, indgik den Nordelbiske Kirke, Kirchenkreis Flensburg, den Nordslesvigske Menighed, Dansk Kirke i Udlandet og Dansk Kirke i Sydslesvig den

såkaldte Sydslesvig-aftale, hvormed der etableredes et samtaleforum, hvis medlemmer mødes mindst én gang om året. Sydslesvig-aftalen kan du se bagest i bogen under X.7.

II. 4. Menighederne

De danske menigheder i Sydslesvig har delvist egne kirkebygninger og kirkesale. Gudstjenester og kirkelige handlinger kan også finde sted i de lokale sognekirker eller i kirkesale på skoler eller i forsamlingshuse.

Menighederne finansierer deres arbejde af medlemmernes bidrag. Herudover modtager menighederne et tilskud fra DKS til de ansatte medarbejders (organist, kirketjener, sognehjælper, rengøringspersonale, gartner) løn. DKS giver desuden et tilskud til menighedernes energiforbrug.

Menighederne er selvstændige, og menighedsrådene bærer derfor et stort ansvar både i forhold til menighedens medlemmer og menighedens præst samt i forhold til paraplyorganisationen DKS.

II. 5. Menighedernes Børne- og Ungdomsarbejde (MBU)

MBU er sammenslutningen af de sydslesvigske danske menigheders kirkelige børne- og ungdomsgrupper. MBU, der blev oprettet i 1987, er en selvstændig landsdelsorganisation under "Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger", SdU.

MBU konsulenten bistår præster og menigheder med at lave særlige arrangementer i menighederne med fokus på børnene og de unge.

Der er børneklubber og arrangementer for skoleklasser, og én gang om året indbydes der til en konfirmand-weekend, hvor konfirmander fra alle danske menigheder kan være med.

MBU har også i samarbejde med Dansk Skoleforening for Sydslesvig gennemført større arrangementer om udvalgte temaer, for eksempel salmesang.

Dette arbejde gøres ud fra et ønske om at oplære de yngre generationer til at have en forbindelse med deres danske kirke, så de har denne fortrolighed med sig senere hen i deres voksne liv.

II. 6. Præsterne

Af de i alt 35 menigheder har nogle egen præst, mens andre (et præstedistrikt) deles om en præst. Der er i alt 24 præsteembeder og 22 præstedistrikter i Sydslesvig.

Udnævnelse af præster foretages af DSUK efter opslag fra DSUK og indstilling fra

embedets menighedsråd.

Præsteembeder i DKS oprettes og nedlægges af DSUKs bestyrelse efter DKS-udvalgets indstilling med baggrund i en dialog med kirkerådet.

II. 7. Provsten

Provsten er det tjenstlige bindeled mellem DSUK og DKS. Ved embedsbesættelser vejleder provsten menighedsrådene under ansættelsesproceduren. Provsten har på den tilsynsførende biskops vegne tilsyn med præsternes embedsførelse.

Provsten for DKS udnævnes af DSUKs bestyrelse efter embedsopslag fra DSUK og indstilling fra kirkerådet via DKS-udvalget. Provsten er tillige sognepræst i Helligånds Sogns Menighed. Ved valg af provst har dens menighedsråd udtaleret overfor kirkerådet.

Der afholdes provstesyn på Dansk Kirke i Sydslesvigs præstegårde og kirker hvert andet eller tredje år.

II. 8. Kredsene

De 24 sydslesvigske præstedistrikter er opdelt i følgende 6 valgkredse:

1. Distrikterne i Læk, Vesterland og Aventoft-Nibøl
2. Distrikterne i Husum, Ejdersted og Frederiksstad-Bredsted
3. Flensborg bys menigheder
4. Distrikterne i Harreslev, Valsbøl og Tarp
5. Distrikterne i Slesvig, Rendsborg og Egernførde
6. Distrikterne i Lyksborg, Kappel-Arnæs, Sønder Brarup og Satrup

II. 8.1 Kredsmøder

Menighederne i de pågældende kredse afholder regelmæssigt kreds(menighedsråds)møde, hvor kredsens fælles anliggender drøftes og kredsens medlem i kirkerådet aflægger beretning.

II. 8.2 Valg til kirkerådet

Hvert 4. år er der valg til kirkerådet, som består af 7 lægfolk, 3 præster og provsten. På valgmødet vælger kredsens menighedsråd 1 lægmand til kirkerådet; i kreds 3 vælges 2 lægfolk. Præsterne vælges på skift mellem kredsene 1+2, 3+4 og 5+6. Desuden vælges en suppleant for hvert kirkerådsmedlem.

II. 8.3 Valg til DSUKs repræsentantskabsmøde

På kredsmøderne udpeges 11 repræsentanter til DSUKs årlige repræsentantskabsmøde.

I lige år vælges 1 repræsentant i kreds 1 og 2 repræsentanter i kredsene 2-6. I ulige år vælges 1 repræsentant i kredsene 2+4, 2 repræsentanter i kredsene 1+5+6 og 3 repræsentanter i kreds 3.

III. Menighedens medlemmer

Oftestillede spørgsmål er:

- Hvilke forudsætninger skal jeg opfylde for at blive medlem?
- Hvilken menighed bliver jeg medlem af?
- Hvad koster det at være medlem?
- Hvad får jeg for mine penge?

I dette afsnit finder du svarene.

III. 1. Hvem kan være medlem?

Enhver med tilhørsforhold til det danske mindretal, der bekender sig til den evangelisk-lutherske kirke og som er døbt med den kristne dåb, kan blive medlem af en af de i alt 35 danske menigheder under Dansk Kirke i Sydslesvig. Henvendelse sker normalt til den stedlige danske præst eller et medlem af menighedsrådet. DKS har en hjemmeside, www.dks.folkekirken.dk, hvor indmeldelsesblanketterne kan hentes. Er man ikke døbt, kan man selvfølgelig blive det.

III. 1.1 Børn og unge

I de fleste menigheder er børn medlemmer via deres forældre, til de fylder 18 år. Herefter skal de huske at søge om eget medlemskab. I nogle menigheder kan børn være selvstændige medlemmer af menigheden fra et tidligere tidspunkt. Dermed tages højde for, at børn kan have et ønske om at blive konfirmeret, selv om deres forældre intet ønske har om at oprette medlemskab.

III. 2 Hvor kan man være medlem?

De fleste er medlemmer af menigheden i deres sogn. Sognet er det geografiske område, menigheden strækker sig over.

III. 2.1 Sognebåndsløsning

Hvis man har en særlig tilknytning til et andet sogn end bopælssognet, kan man i stedet blive medlem der. Det betegnes som sognebåndsløsning.

III. 3. Hvad koster medlemskabet?

Ifølge "Retningslinjer for Dansk Kirke i Sydslesvigs virke" vedtaget på Kirkedagen i 2009 betaler

- medlemmer, hvis indtægter beskattes i Tyskland, 5 % af deres løn- respektiv indkomstskat, dog ikke under mindstebidraget
- medlemmer, hvis indtægter beskattes i Danmark, 1 % af deres skattepligtige indkomst
- medlemmer, der ikke betaler skat eller som er medlemmer af et andet kirkesamfund, et mindstebidrag.

III. 3.1 Mindstebidrag/individuel bidrag

Mindstebidragets størrelse fastsættes af menighedsrådet.

Kirkerådet har anbefalet menighederne at sætte mindstebidraget til mindst 2 gange årsbidraget til DKS.

Menighedsrådet har herudover mulighed for at fastsætte et individuelt bidrag (eller at dispensere fra bidragsbetaling).

III. 4. Hvad får man for det?

Der afholdes gudstjeneste i de fleste pastorater hver søndag og nogle steder også lejlighedsvis på hverdage. Herudover er det vigtigt at have et sted at fejre årets og livets store begivenheder. Kirken er et sted, hvor man på en højtidelig måde kan fejre, at man har fået et barn, og vise, at man ønsker alt godt for det. Så holder man dåb. Ved konfirmationen kan man vise sin taknemmelighed for den tilværelse, man hidtil har haft, og se frem på livets nye muligheder.

Ved brylluppet kan man fejre sin kærlighed i kirken.

Mere dystert er det, når man har mistet et familiemedlem. Men da er kirken endnu vigtigere for de pårørende. Derfor skylder vi vores familie at tage klart stilling til, om vi vil begraves fra en kirke. Det gør man ved at melde sig ind.

Gudstjenestelisten offentliggøres i Flensborg Avis' torsdagsudgave.

Gudstjenestetiderne fremgår ligeledes af DKSs hjemmeside www.dks.folkekirken.dk.

III. 4.1 Kirkelige rettigheder

Menighedernes medlemmer har alle disse kirkelige rettigheder som at få sit barn døbt og konfirmeret af en dansk præst, at blive kirkelig viet og at få en dansk begravelse. De medlemmer, der skal være faddere ved en dåb i en tysk kirke, har krav på at få udstedt en "Patenschein". Medlemmerne har stemmeret ved valg til menighedsrådet (som regel hvert 4. år). Samtidig er de valgbare til menighedsrådet.

III. 4.2 Kirkelige rum

Gudstjenester og kirkelige handlinger foregår normalt i vore egne kirkelige rum. Ifølge „Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit mit der DKS“ af 15. november 1968, som du kan se under X.5., kan den tyske landskirkes bygninger også benyttes. Menigheder, der benytter sig af kirkesale i forsamlingshuse eller på skoler, bruger tit den lokale sognekirke i forbindelse med dåb, vielser, konfirmationer eller begravelser.

IV. Menighedens generalforsamling (årsmøde, medlemsmøde)

Generalforsamlingen er menighedens øverste besluttende organ. Udelukkende generalforsamlingen kan træffe beslutning om menighedens vedtægter og - i givet fald - om opløsning af menigheden. Én gang om året inviteres alle medlemmer til at deltage i menighedens ordinære generalforsamling. Her modtager medlemmerne orientering om menighedsrådets arbejde og menighedens økonomiske situation, idet menighedsrådets årsberetning og årsregnskabet forelægges til godkendelse.

V. Menighedens vedtægter

Vedtægterne er de regler, den enkelte menighed opstiller for sit virke.

V. 1. Hvorfor vedtægter?

Dansk Kirke i Sydslesvig er paraplyorganisationen for de p.t. 35 evangelisk-lutherske danske menigheder i Sydslesvig. Hver menighed er selvstændig og betragtes som en forening. Ifølge tysk foreningslovgivning er det nødvendigt, at en forenings generalforsamling træffer beslutning om, hvilke vedtægter (regler) den vil arbejde ud fra. Derfor er det nødvendigt, at hver menighed har sine egne vedtægter.

V. 2 Mindstekrav til vedtægterne

Paraplyorganisation DKS har status som almennyttig forening i tysk skatteretlig sammenhæng. Derfor skal de enkelte menigheder under DKS forholde sig, som var

de ligeledes almennyttige foreninger. Der stilles således bestemte overordnede krav til reglerne i de enkelte menigheder. Eksempelvis må menighederne udelukkende anvende deres midler til formål, der er af almennyttig karakter.

Vedtægter skal forelægges kirkerådet til stadfæstelse (godkendelse), for at kirkerådet kan påse, at de er formuleret i overensstemmelse med de krav, de tyske offentlige myndigheder stiller til paraplyorganisationen.

V. 2.1 Lovpligtige mindstekrav

Menighedernes vedtægter skal i det mindste indeholde angivelse af

- navn
- hjemsted
- formål
- formålets almennyttige karakter
- at formålet er uegennyttigt
- at midlerne udelukkende anvendes formålsbestemt
- at menigheden ikke må begunstige nogen person hverken gennem ydelser, der ikke falder indenfor menighedens formål eller gennem uforholdsmæssigt høje godtgørelser
- at menighedens formue ved opløsning eller ophævelse eller ved bortfald af menighedens hidtidige formål tilfalder en almennyttig organisation, der skal anvende den til kirkelige eller velgørende formål.

V. 3. Eksempel på vedtægter

Eksempler på vedtægter kan du finde bagest i bogen. De er tilføjet som X.1. og X.2.

V. 4. Dansk Kirke i Sydslesvigs vedtægter

Vedtægterne for DKS er tilføjet som X.3. bagest i bogen.

VI. Menighedsrådet

VI. 1. Valg til menighedsrådet

Menighedens medlemmer vælger menighedsrådet på menighedens generalforsamling (medlemsmøde, årsmøde) i reglen hvert 4. år.

VI. 1.1 Valgbarhed

Det fremgår af menighedens vedtægter, hvem der er valgbar til menighedsrådet. Én

fælles forudsætning er medlemskabet af menigheden. Som regel skal man være mindst 18 år gammel for at kunne blive valgt. I nogle menigheders vedtægter slås fast, at menighedens ansatte eller deres ægtefæller eller samleverer ikke kan vælges til menighedsrådet.

VI. 1.2 Antal medlemmer

Hvor mange medlemmer et menighedsråd består af, fremgår ligeledes af den enkelte menigheds vedtægter. I de fleste menigheder vælges 6-12 medlemmer til menighedsrådet.

VI. 1.3 Meddelelse af ændringer

Navnene på nyvalgte menighedsrådsmedlemmer skal meddeles kirkekontoret, og offentliggøres i kirkebladet efter, at menighedsrådet har konstitueret sig. Ændringer i menighedsrådets sammensætning, før en given valgperiode er slut, skal ligeledes meddeles.

VI. 2. Hensigtserklæringen/menighedsrådsløftet

VI. 2.1 Folkekirken

Den såkaldte "hensigtserklæring" underskriver enhver, der første gang indtræder som nyt medlem af et menighedsråd i den danske folkekirke. Man erklærer "på ære og samvittighed at ville udføre det een betroede hverv i troskab mod den danske evangelisk-lutherske folkekirke, så at den kan byde gode vilkår for den kristne menigheds liv og vækst".

VI. 2.2 De danske menigheder i Sydslesvig

Også i Sydslesvig bliver det i nogle menigheder praktiseret, at man som nyt medlem af menighedsrådet underskriver denne erklæring. De sydslesvigske danske menigheder arbejder på folkekirkelig vis. Derfor giver det god mening, at alle menigheder gør brug af hensigtserklæringen.

VI. 2.3 Overordnet formål

Oftte har der været henvist til hensigtserklæringen – eller menighedsrådsløftet, som det også kaldes – når man ville anføre det overordnede formål med menighedsrådets arbejde, altså, "at byde gode vilkår for den kristne menigheds liv og vækst".

Formuleringen er "åben" på den måde, at det ikke er udfoldet nærmere, hvordan dette formål kan virkeliggøres. Det skyldes, at der lokalt kan være mange forskellige faktorer, som spiller ind og har indflydelse på mulighederne for virkeliggørelsen. Derfor bliver det i sidste instans også op til det enkelte menighedsråd selv ud fra de givne lokale forhold at tage stilling til og afgøre, hvordan man bedst i praksis lever op til løftet.

VI. 3. Menighedsrådets opgaver og ansvar

At være menighed er dybest set en fælles opgave.

Menighedsrådet består af valgte medlemmer af menigheden, der regelmæssigt mødes for at løse tilbagevendende opgaver i fællesskab. Det er således menighedsrådets opgave at medvirke ved ansættelsen af menighedens præst, at indrette præstens arbejdsværelse (se også IX.3.1. Præstens embedsbolig), at varetage vedligeholdelse af menighedslokaler og kirke hhv. kirkesal.

Herudover kan der være mange aktiviteter, der kan tilbydes menighedens medlemmer, hvis de er villige til at bidrage aktivt hertil/støtte præsten aktivt heri (f. eks. mor- og barn-klub, babysalmesang, minikonfirmander, foredragsrækker, studiekredse osv.).

Menighedsrådet er ansvarlig for de retningslinjer, menigheden arbejder efter i forhold til sine medlemmer. Når menighedsrådet nedsætter udvalg eller underudvalg, bør menighedsrådsmedlemmernes altid tænke på de mange ressourcer/aktiver, som menigheden råder over i kraft af dens medlemmer. Husk at fordele opgaverne på manges skuldre!

VI. 4. Menighedsrådets møder

De enkelte menigheders vedtægter rummer alle bestemmelser om menighedsrådsmøderne og afholdelsen af dem. Menighedsrådet kan dog også yderligere i fællesskab formulere og vedtage en "forretningsorden" for møderne, hvis det findes nødvendigt.

Menighedsrådsmøderne er det centrale i menighedsrådets virke, fordi alle beslutninger i hovedreglen træffes på menighedsrådets møder.

VI. 4.1 Dagsordenen

Menighedsrådsmedlemmernes forberedelse til mødet er selvfølgelig afhængig af de informationer, de får forud for mødet. Derfor bør der sammen med mødeindkaldelsen

til ethvert menighedsrådsmøde altid følge en udførlig dagsorden, der som bilag har kopier af relevante skrivelser.

VI. 4.2 Mødeprotokoller

Det ligger i sagens natur, at menighedsrådets sammensætning ændres gennem årene. Derfor er det vigtigt, at menighedsrådets beslutninger protokolleres, samt at protokollerne opbevares således, at efterfølgende menighedsråd til enhver tid kan få indblik i, hvad et tidligere menighedsråd har truffet beslutning om og hvad der har været afgørende herfor. Protokollen skal dokumentere menighedsrådets beslutninger og væsentlige konklusioner. Når protokollen er blevet godkendt på menighedsrådets efterfølgende møde, bør den underskrives i det mindste af formand og protokolfører. Hermed skabes dokumentation såvel for mødets indhold som for referatets rigtighed.

VI. 4.3 Åbne/lukkede møder

I Danmark er menighedsrådenes møder principielt offentlige. Dette fremgår af menighedsrådsloven. De danske menigheder syd for grænsen er organiseret som foreninger. Foreningslovgivningen i Tyskland tager som udgangspunkt, at bestyrelsens (menighedsrådets) møder er lukkede. Hvis et menighedsråd har ønske om at afholde åbne møder, hvor andre end menighedsrådets medlemmer kan deltage, skal menighedens vedtægter give mulighed herfor.

VI. 4.4 Menighedsrådsmedlemmernes tavshedspligt

Alle fortrolige oplysninger, som menighedsrådsmedlemmer får kendskab til på grund af deres hverv og som ikke er alment tilgængelige, er omfattet af tavshedspligten.

VI. 5. Samarbejdet mellem præst og menighedsråd

Præsten og menighedsrådet indgår i et tæt samarbejde med hinanden. De har forskellige opgaver og i nogle tilfælde har menighedsrådet ansvaret, mens det i andre tilfælde er præsten. Grundlæggende arbejder begge parter sammen om at skabe gode rammer for forkyndelsen og på den måde bidrage til menighedens liv og vækst.

VI. 5.1 Præstens opgaver

Præsten foretager den kirkelige betjening i sognet/kirkedistriktet. Herunder er det præstens primære opgave at forrette gudstjenesten og de kirkelige handlinger samt at varetage den kirkelige undervisning og sjælesorg; dertil kommer forskellige

administrative opgaver.

I kraft af sin ansættelse er præsten "født" medlem af menighedsrådet og har grundlæggende de samme rettigheder og pligter som alle andre medlemmer af menighedsrådet. Når menighedsrådet konstituerer sig, er alle medlemmer valgbare, men præsten har ikke stemmeret ved valg af formand og næstformand, fordi præsten er født (ikke valgt) medlem af menighedsrådet.

VI. 5.2 Præstens uafhængighed

Når menighedernes vedtægter siger, at "præsten i sin embedsførelse er uafhængig af menighedsrådet", hentyder det bl.a. til præstens forkyndelsesfrihed. Menighedsrådet kan med andre ord ikke foreskrive præsten, hvordan han/hun skal prædike, undervise eller tale med mennesker.

VI. 6. Det fælles ansvar for gudstjenesten

Hele det kirkelige liv i en menighed centrerer sig dybest set omkring og udspringer fra gudstjenesten.

VI. 6.1 Menighedens medansvar

Gudstjenesten er ikke præstens eller menighedsrådets, men hele menighedens, og alle medlemmer bærer derfor et medansvar for, at der holdes gudstjeneste i sognet/kirkedistriktet - først og fremmest ved at de kommer og deltager aktivt og medlevende i denne. Ud over dette fælles ansvar for gudstjenesten har præsten og menighedsrådet dog et særligt ansvar for, at gudstjenesten, når den fejres, forløber som den skal, at rammerne omkring den er i orden, og at der forefindes de ting, som er nødvendige for dens gennemførelse.

F.eks. er det menighedsrådets opgave at sørge for, at der i kirken/kirkerummet er kalk, disk, alterbægre, æske til oblater, dåbskande og dåbsfad, bibel, alterbog og ritualbog, koralbøger etc. til organisten, et passende antal salmebøger samt indsamlingsbøsser.

VI. 6.2 Menighedsrådets medbestemmelse

Gudstjenesten er menighedens, og netop det fælles ansvar for gudstjenesten tydeliggøres i og med, at præsten ikke selv kan beslutte, men behøver menighedsrådets samtykke til:

- at der ved faste gudstjenester foretages indsamlinger

- at der ved faste gudstjenester eller kirkelige handlinger anvendes anden autoriseret liturgi eller andre autoriserede ritualer end dem, der hidtil er anvendt i menigheden
- at der ved faste gudstjenester eller kirkelige handlinger foretages mindre ændringer i liturgi og ritualer eller benyttes andre salmebøger og salmebogstillæg end de autoriserede. (Menighedsrådsloven, § 38).
Til sidstnævnte ændringer kræves også biskoppens samtykke.

Samtidig kan menighedsrådet – under hensyntagen til, at det helst ikke bør stride mod præstens ønsker – træffe beslutning om

- tidspunktet for de faste gudstjenester
- forhold vedrørende konfirmation, som ved kongelig anordning henlægges til menighedsrådets afgørelse
- indførelse af nye autoriserede salmebøger og salmebogstillæg.

VI. 7. Procedure ved præsteansættelse

Præsteembederne i DKS oprettes og nedlægges af DSUKs bestyrelse efter DKS-udvalgets indstilling efter forhandling med kirkerådet.

VI. 7.1 DSUKs rolle

Ansættelse og afskedigelse af præster sker ved DSUKs bestyrelse i henhold til overenskomst med Den danske Præsteforening og i henhold til regulativ for de i Sydslesvig ansatte præster under DSUK. DSUK er således de enkelte præsters arbejdsgiver. Alligevel vælger menighederne selv deres præst. Som tjenstligt bindeled mellem DSUK og DKS vejleder provsten menighedsrådene under ansættelsesproceduren.

VI. 7.2 Menighedsrådets rolle

Når en menighed skal have ny præst, formulerer menighedsrådet i samarbejde med provsten et stillingsoplag, som DSUK offentliggør i Præsteforeningens Blad hhv. på DSUKs og DKS´ hjemmesider. Provsten beder om et møde med menighedsrådet, når det er klart, at præsten på stedet rejser. Den afgangende præst bedes om hjælp til at udforme et stillingsoplag. Stillingsoplagets endelige udformning drøftes med menighedsrådet. Når ansøgningerne foreligger, er det provstens opgave at tage et møde med menighedsrådet for at gennemgå disse. Menighedsrådet skal på dette møde afgøre, hvilke ansøgere der skal indbydes til prøveprædiken og samtale. Efter

prøveprædikener og samtaler skal menighedsrådet holde et indstillingsmøde. Af protokollen fra dette møde skal fremgå, hvem menighedsrådet ønsker, at DSUK skal ansætte. Provsten deltager ikke i selve indstillingsmødet.

VI. 8. Ansættelse af menighedens medarbejdere

Menighedsrådet er ansvarlig for ansættelsen af menighedens medarbejdere som f.eks. kirketjener, organist, rengøringshjælp, regnskabsfører, sognemedhjælper og kirkeværge.

Såfremt en menighed har flere forskellige medarbejdere, bør menighedsrådet udpege en kontaktperson. Se også 16. Særlige "poster" i menighedsrådet.

VI. 9. Udarbejdelse af menighedens regnskab

Dansk Kirke i Sydslesvig har status som almennyttig forening. Dette indebærer, at de tilsluttede menigheder skal forholde sig i overensstemmelse med de regler, der gælder for almennyttige foreninger. Almennyttigheden medfører skattebegunstigelser, som også menighederne profiterer af. Almennyttigheden indebærer dog også begrænsninger, hvad angår menighedens muligheder for at oppebære en formue.

VI. 9.1 Formålsbestemte henlæggelser

Såfremt menigheden skal spare sammen til noget i en årrække, har den mulighed for at danne såkaldte formålsbestemte henlæggelser, indtil det beløb står til rådighed, der er brug for, dog højst i 11-12 år. Henlæggelser skal både påføres driftsregnskabet udgiftsside og statusregnskabet passiva side, hvor beløbene skal udgå, så snart den formålsbestemte opgave er udført.

VI. 9.2 "Frie" henlæggelser

Udover disse formålsbestemte henlæggelser kan bestemte beløb henlægges "frit" til formuen. For almennyttige foreninger er det tilladt frit at henlægge en trediedel af evt. lejeindtægter og af bankrenter.

VI. 10. Medlemsbidrag

For de danske menigheder i Sydslesvig gælder, at medlemmernes bidrag ikke kan komme ind via en opkrævning fra skattemyndighedernes side, sådan som det er tilfældet for medlemmer af den tyske evangeliske kirke. Medlemmerne har selv ansvaret for at betale deres medlemsbidrag.

VI. 10.1 Indsamling af kollekter

I mange menigheder er det menighedsrådsmedlemmer, der sørger for, at søndagens kollekt bliver talt op og beløbet udleveres til den modtager, menighedsrådet har truffet beslutning om. Husk at orientere kassereren om beløbets højde, så kollekten bogføres korrekt som indtægt hhv. udgift i menighedens regnskab.

VI. 10.2 Optælling af kirkebesøgende / kartotekspleje

Alle præster udfærdiger en gang om året pr. 1. marts en beretning/årsrapport om det kirkelige liv og arbejde i sognet/kirkedistriktet. Beretningen tilsendes DSUK via provsten. Sammen med beretningen følger også en kirkelig statistik for det forudgående år. Denne omfatter bl.a. antallet af medlemmer i menigheden, af gudstjenester og kirkelige handlinger samt antallet af kirkegængere og altergæster ved de ordinære gudstjenester. Af hensyn til statistikens rigtighed er det vigtigt, at menighedens medlemskartotek løbende er ajourført og at der ved gudstjenesterne, f. eks. af kirketjeneren, bliver talt og noteret, hvor mange der deltager i gudstjenesten og altergangen.

VI. 11. Menighedens offentlighedsarbejde

VI. 11.1 Kirkebladet

I de fleste menigheder udsendes med jævne mellemrum et kirkeblad til menighedens medlemmer, som holder dem orienteret om det væsentligste i kirkelivet, lokalt som regionalt, og som informerer om gudstjenestetider, kirkelige aktiviteter, arrangementer m.m.

VI. 11.2 Menighedens hjemmeside

Ovennævnte oplysninger bør kunne forefindes på menighedens hjemmeside, som der er oprettet link til på DKS' hjemmeside www.dks.folkekirken.dk. Det er DKS' webmaster der er ansvarlig for DKS' hjemmeside, men den enkelte menighed har selv til opgave løbende at sørge for, at webmasteren modtager de informationer, ændringer eller rettelser, den ønsker foretaget på sin egen hjemmeside under DKS. Hvor det i reglen kun er menighedens medlemmer, der modtager kirkebladet, frekventeres hjemmesiden derimod også ofte af ikke-medlemmer og andre, der søger oplysninger, f.eks. også om medlemskab. Derfor er det ikke uden betydning, at hjemmesiden er opdateret, at der dér er adgang til de oplysninger, man søger, og at

menighedsrådet f.eks. har gjort sig sine overvejelser over, hvordan menigheden bedst præsenterer sig selv på hjemmesiden.

VI. 11.3 Skoleforeningens velkomstmappe

Enhver i Sydslesvig, hvis barn begynder i dansk børnehave eller skole modtager mappen "Velkommen til Dansk Skoleforening for Sydslesvig og det danske mindretals foreninger og organisationer", hvor disse hver især oplyser om sig selv som en del af det fælles, danske mindretalsarbejde i Sydslesvig. Under en af fanerne i mappen finder man "Dansk Kirke i Sydslesvig" og en oplysningsfolder herom. Der er indgået aftale med Skoleforeningen om, at menigheden kontakter børnehavederen hhv. skolelederen på stedet for at vedlægge sin egen hilsen samt folder med oplysninger fra menigheden lokalt.

VI. 12. Visioner for menighedsrådsarbejdet.

Selvom mange af menighedsrådets opgaver er administrative og knytter sig til bygninger, økonomi m.m., bør der også afsættes tid til det væsentlige, nemlig at beskæftige sig med, hvordan man kan skabe gode vilkår for evangeliets forkyndelse og dermed fremme menighedens liv og vækst.

Det kan derfor være en god idé at menighedsrådet samles 1-2 gange om året og afholder et møde, hvor det udelukkende beskæftiger sig med disse spørgsmål. Fordelen ved sådanne møder er netop, at man dér kan inspirere hinanden, komme til at tænke i nye baner og om muligt få nye idéer til det kirkelige arbejde.

VI. 13. Inspiration til menighedsarbejdet

Som menighedsråd kan man hente hjælp og inspiration til det kirkelige arbejde og dets udførelse ad mange forskellige veje. Her skal blot nævnes nogle af mulighederne.

VI. 13.1 Kredsmøderne

Kredsmøderne er tidligere omtalt og tjener bl.a. til at give orientering om DKS og det arbejde, der gøres i kirkerådet af menighedernes dertil udvalgte repræsentanter. Men kredsmøderne kan samtidig være en platform for gensidig udveksling af ideer menighederne imellem. Måske er der særlige gudstjenester, aktiviteter og arrangementer i nabomenigheden, som man selv med fordel kunne forsøge sig med "derhjemme" eller have glæde af at høre om de andre menigheders erfaringer med. Samtidig kan kredsmøderne også tjene til en drøftelse af, hvorvidt der kunne være

arrangementer el. lign, som menighederne i en kreds med fordel kunne samarbejde om.

VI. 13.2 Menighedernes Christianslystmøde

En gang om året – for det meste i slutningen af marts/begyndelsen af april – afholder DKS sit Christianslystmøde på kursuscentret Christianslyst i Nottfeld ved Sønder Brarup. Mødet er en form for kirkehøjskole med en foredragsrække og debat omkring forskellige kristne, kirkelige og kulturelle emner. Det er åbent for alle interesserede og arrangeres samtidig med særligt henblik på menighedsrådsmedlemmer i Sydslesvig som en mulighed for at kunne beskæftige sig mere intenst med emner, der vedrører kirken og det kirkelige liv. I mange menigheder er det derfor også besluttet, at der ydes et særligt økonomisk tilskud til menighedsrådsmedlemmers deltagelse i mødet.

VI. 13.3 Folkekirkens dåbshilsen

Alle kan nok være enige om, at dåb og efterfølgende dåbsoplæring er en af sognets/kirkedistriktets allervigtigste opgaver. I den forbindelse er ”Folkekirkens dåbshilsen” en god hjælp til selvhjælp for sognet/kirkedistriktet. Det er et redskab, man sideløbende med andre tiltag kan gøre brug af med særlig henblik på at hjælpe og støtte dåbsforældrene i den opgave, det er at oplære deres barn i den kristne tro.

VI. 13.4 Dåbspakken med hilsenerne

Helt konkret består Folkekirkens dåbshilsen i en dåbspakke, menighedsrådet kan beslutte sig for at investere i og forære til ethvert lille barn, der ved dåben bliver nyt medlem af menigheden. Dåbspakken indeholder: En følebog, en CD med morgen-, aften- og dåbssalmer, en plakat, et lille trækors, et magasin om kristendommens kernepunkter til forældrene samt flotte farvehæfter til hhv. forældre, bedsteforældre og faddere. Med til dåbspakken hører endvidere (hvis man vælger det) en række af dåbshilsener, som automatisk fremsendes til dåbsforældrene på kirkens/menighedens vegne. Hilsenerne er med til at minde om dåben og dens betydning og hjælper samtidig forældrene ved at give dem nogle praktiske eksempler på, hvordan de kan praktisere kristendom derhjemme med deres barn (syng om Gud, bede aftenbøn osv.) Den første dåbshilsen modtages på årsdagen for dåben. Herefter følger yderligere fem hilsener med et halvt års mellemrum. Den sidste af hilsenerne omhandler gudstjenesten. Det ligger fint i tråd med, at barnet nu aldersmæssigt er blevet så gammelt, at det også kan inviteres til en gudstjeneste med sin familie og her

modtage en børnebibel, som det er i stand til at forstå historierne i. "Folkekirkens dåbshilsen" tilbyder i øvrigt også børnebibler, men i Sydslesvig er vi så heldige, at menighederne får tildelt børnebibler fra Sprogforeningen.

VI. 13.5 "Brugsanvisningen"/manualen

Mens dåbspakken med hilsenerne koster en del (prisen varierer dog efter det bestilte antal), er den "brugsanvisning" eller manual, som hører med til konceptet

"Folkekirkens dåbshilsen" ganske gratis. Man kan downloade eller udprinte den fra:

http://www.folkekirkensdaabshilsen.dk/billeder/daabsmanual_download.pdf

Når netop "Folkekirkens dåbshilsen" skal nævnes i denne sammenhæng, er det fordi, konceptet fortjener opmærksomhed, og fordi der i den nævnte manual er masser af inspiration at hente for både menighedsrådsmedlemmer og præster. Manualen er udarbejdet som en "opskriftsbog" man kan "plukke" fra og den indeholder mange forskellige idéer og forslag til, hvordan der konkret og praktisk kan arbejdes med dåb og dåbsoplæring i kirken/sognet. Nogle ting gøres måske allerede, andre ting kan man i menighedsrådet aftale at forsøge sig med, hvis ellers de lokale forhold egner sig til det.

Her bringes en kort liste over nogle af de ting, manualen nævner og giver praktiske "opskrifter" på:

- Udarbejdelse af en "sognets dåbsfolder"
- Dåbsaftener i kirken for dåbsforældre forud for dåben
- Fælles overvejelser omkring selve dåbsgudstjenesten med særlig fokus på dåbsfølget og dets inddragelse i gudstjenesten
- Babysalmesang
- Kravlegudstjenester
- Småbørnsgudstjenester
- Spaghetti-gudstjenester eller lign. på en fast ugedag i måneden
- Børnegudstjenester som dåbstræf
- Samtaler for voksne om dåben/"himmelske samtaler"
- Indledende konfirmationsforberedelse/mini- eller juniorkonfirmandundervisning
- Undervisningstilbud til juniorkonfirmand-forældre.

VI. 14. Det brede samarbejde

Ingen kan gøre alt – sammen kan vi meget, og heldigvis er vi forskellige med hensyn til, hvad vi er gode til! Nogle i menighedsrådet er dygtige systematikere og gode til at

få løst opgaver rationelt og effektivt. Andre er kreative og gode til at få idéer og komme med forslag til ændringer eller fornyelser, mens andre igen er gode til det praktiske, når ting skal udføres. Og endelig er der nogle, hvis evne ligger i at styrke et samarbejde og vedligeholde kontakter. Netop vores forskellige evner er en styrke i menighedsrådsarbejdet. De giver en bredde til samarbejdet, vi kan glæde os over, men som vi også bør udnytte og drage flest mulige fordele af.

VI. 15. Udvalg under menighedsrådet

Er der bestemte ting eller sider af det kirkelige arbejde, man i menighedsrådet ønsker at opprioritere eller tage særlig hånd om, kan det ske ved, at man nedsætter forskellige udvalg under menighedsrådet. Kun fantasien sætter grænser for, hvilke udvalg, der kan nedsættes, men de vil naturligvis være afhængige af de ønsker og muligheder, man har lokalt, og det er menighedsrådet, der afgør, hvad de enkelte udvalgs opgaver og beføjelser er. Menighedsrådet kan eksempelvis nedsætte et:

- Gudstjeneste-udvalg - som f.eks. kan arbejde med spørgsmålet om, hvordan man kan øge folks interesse for gudstjenesten, få flere til at deltage i den og føle sig mere inddraget i og medansvarlige for den.
- Dåbsoplærings-udvalg – som kan planlægge og løbende vurdere/justere sognets/kirkedistriktets dåbsoplæringsprogram – dvs. de aktiviteter, man her sætter i gang i form af babysalmesang, juniorkonfirmand-undervisning, dåbstræf eller andet (se f.eks. det foregående afsnit om ”folkekirkens dåbshilsen”).
- PR-udvalg - som har ansvaret for de informationer, der skal offentliggøres i pressen (bekendtgørelser/annoncer/artikler/indføring i Sydslesvigkalender m.m.).
- Hjemmeside-udvalg - der står for vedligeholdelse/opdatering af menighedens hjemmeside og har ansvaret for - ved menighedens forskellige gudstjenester og andre arrangementer - at tage fotos til hjemmesiden og løbende forny dem.
- Aktivitetsudvalg - der står for at planlægge/hjælpe med gennemførelsen af bestemte aktiviteter i menigheden.
- Kirkebladsudvalg - der står for udarbejdelsen af menighedens meddelelsesblad, eller - hvis præsten udarbejder det – for korrekturlæsning eller faste/regelmæssige bidrag til bladet, så det bliver alsidigt og afvekslende.

- Menighedsplejeudvalg - der i samarbejde med præsten f.eks. står for udarbejdelsen af besøgslistes og hjælper præsten med at aflægge besøg blandt menighedens medlemmer ("besøgsvenner").
- Kartotekspleje-udvalg - der står for regelmæssig opdatering af menighedens kartotek og for den personlige kontakt til medlemmerne i den forbindelse.
- Mærkedags-udvalg - der står for udarbejdelsen af fødselsdags/jubilar-lister og - hvor præsten eksempelvis ikke kan - repræsenterer menigheden ved særlige mærkedage blandt menighedens medlemmer enten personligt eller ved fremsendelse af hilsener udarbejdet til formålet.

Udvalgene kan være faste og gælde for hele perioden eller være udvalg, som er nedsat til at løse en bestemt opgave inden for en given tid (ad hoc-udvalg), hvorefter de opløses. Det mest naturlige vil nok være, at præsten er repræsenteret i mange af udvalgene, men præsten behøver ikke nødvendigvis at være repræsenteret i alle.

VI. 16. Særlige "poster" i menighedsrådet

Ud over at menighedsrådet altid har en valgt formand, næstformand, sekretær/protokolfører og kasserer/regnskabsfører (sidstnævnte behøver dog ikke at være medlem af menighedsrådet, såfremt dette er i overensstemmelse med menighedens vedtægter), kan menighedsrådet desuden vælge/udpege nogle af sine medlemmer til at varetage bestemte funktioner.

VI. 16.1 Kontaktperson

Der kan f.eks. udpeges eller vælges en kontaktperson. Kontaktpersonen er den, der på menighedsrådets vegne varetager de tjenstlige relationer til de ansatte i menigheden. Det tjenstlige kontaktforhold er to-vejs, således at de ansatte ved kirken/i menigheden kan fremføre forhold vedrørende deres arbejdsområder gennem kontaktpersonen.

VI. 16.2 Kirkeværge

Hvor menigheden har egen kirkebygning, kan det desuden være praktisk at udpege/vælge en person i menighedsrådet som "kirkeværge". Dertil kan formanden dog ikke vælges. Kirkeværgen kan lønnes og kan også være en person udenfor menighedsrådet. Kirkeværgen er menighedsrådets vejleder i spørgsmål om vedligeholdelse af kirkens bygninger og normalt bemyndiget til at tage affære ved

pludseligt opståede skader på kirkens bygninger og inventar. Vedtægter for kirkeværgens funktioner fastsættes af menighedsrådet.

VII. Menighedens ansatte

VII. 1. Ansættelse af personale

Menighedsrådet er arbejdsgiver og ansætter og afskediger menighedens personale.

VII. 1.1 Kirkekontorets rolle

De fleste menigheder har overdraget ansvaret for afregningen af medarbejdernes lønkat og socialforsikringsbidrag til kirkekontoret. De menigheder, der gør brug af kirkekontorets serviceydelse bedes påse, at kirkekontoret modtager korrekte data for samtlige menighedens medarbejdere samt med jævne mellemrum sikre, at medarbejdernes status ikke har ændret sig.

VII. 2. Arbejdsbeskrivelser

Ud over selve arbejdskontrakten kan det være hensigtsmæssigt at formulere arbejdsbeskrivelser, så hverken menighedsrådet i sin rolle som arbejdsgiver eller de ansatte kan komme i tvivl om, hvilke konkrete opgaver, der søges løst, og på hvilke tidspunkter, de skal udføres.

VII. 3. Arbejdskontrakter

Arbejdskontrakter mellem menighedsråd og ansatte udarbejdes individuelt for de enkelte arbejdsforhold. Fælles for alle arbejdskontrakter er, at disse bør indholde oplysninger om:

- Arbejdets begyndelse og ophør
- Arbejdets indhold og omfang
- Lønnens størrelse og udbetaling
- Eventuelt gratiale og lignende
- Forholdsregler ved sygdom og forsømmelse af arbejdet
- Bestemmelser om ferie, herunder feriens længde og betaling herfor
- Frister for opsigelse og ændringer af kontrakten.

Forslag til individuelle arbejdskontrakter kan rekvireres på kirkekontoret.

VIII. Menighedens økonomi

VIII. 1. Indtægterne via medlemsbidraget

Et solidt medlemsbidrag er nødvendigt, for at vi kan drive vores kirke. Det gælder både hvad angår de kirkebygninger, som findes, og som i mange tilfælde fungerer som mødested også for andre foreninger. Det gælder ligeledes menighedernes aktiviteter: gudstjenester, kirkelige handlinger og arrangementer.

Menighedernes paraplyorganisation, DKS, har status af forening. Derfor kan DKS ikke behandles på lige fod med Den Nordelbiske Kirke, som har en aftale med delstaten, og hvor skattemyndighederne indkasserer medlemmernes bidrag. I DKS' menigheder skal medlemmerne selv sørge for at anvise deres medlemsbidrag, hvilket som regel sker månedligt eller én gang pr. år. Det er vigtigt, at de danske menigheder under Dansk Kirke i Sydslesvig regelmæssigt gør medlemmerne opmærksom på, hvor højt, medlemsbidraget bør være. Mere herom kan du læse i III. 3. Hvad koster medlemskabet?

De fleste menigheders vedtægter indeholder bestemmelser om fremgangsmåden ved restance.

VIII. 2. Menighedens bidrag til DKS

Hver menighed betaler et årligt bidrag til paraplyorganisationen Dansk Kirke i Sydslesvig. Årsbidraget udgør p.t. 13 € pr. medlem. Hensigten er, at menighedernes fælles udgifter skal kunne finansieres af indtægterne via årsbidraget.

VIII. 2.1 Menighedernes Børne- og Ungdomsarbejde (MBU)

Hvad menighedernes fælles udgifter angår, vejer udgifterne til Menighedernes Børne- og Ungdomsarbejde tungt. På Dansk Kirke i Sydslesvigs Kirkedag i 1987 traf de delegerede beslutning om at forhøje medlemsbidraget til DKS med dengang 5 DM pr. medlem med det formål at få råd til at etablere menighedernes kirkelige børne- og ungdomsarbejde.

MBU konsulentens opgave er at bistå menighederne og præsterne med at lave arrangementer i menighederne med særligt sigte på børn og unge.

VIII. 2.2 Forsikring af menighedens inventar

Den årlige udgift til menighedernes inventarforsikring betragtes ligeledes som en fælles udgift. Menighedernes inventar er forsikret. For at forsikringen i givet fald træder til, er det vigtigt, at menigheden regelmæssigt laver en opstilling over det

inventar, den ejer og over inventarets anskaffelsesværdi.

VIII. 3. Gema-afgiften

Ifølge tysk ophavsret kræver musikalske indslag (eksempelvis korsang) under gudstjeneste eller anden kirkelig handling godtgørelse. På grund af en eksisterende kontrakt med Gema er DKS licenshaver. Kontrakten gælder 12 af de i alt 35 menigheder. De menigheder, der har et ønske herom, kan opføres i kontrakten. Prisen udgør ca. 40 € pr. menighed pr. år.

VIII. 4. "Künstlersozialabgabe"

Sydslesvigsk Forening (SSF) har i 2008 modtaget orientering om forudsætningerne for, at de sydslesvigske danske organisationer fritages for at betale afgifter, når der udbetales honorar til danske kunstnere. Fritagelsen fra ydelsen af den såkaldte "Künstlersozialabgabe" på 5,1 % af kunstnerens honorar (inkl. kørsel og hotel) er betinget af:

- at der foreligger en dansk kontrakt med kunstnerens danske postadresse
- at udbetaling af honorar udelukkende sker via organisationens danske bankforbindelse i Danmark i form af overførsler eller check.

Det skal med andre ord garanteres, at betalingen udelukkende sker i udlandet hhv. Danmark set fra tysk side.

I forhold til tyske kunstnere er organisationerne ikke fritaget for at skulle betale 5,1 % i afgift.

VIII. 5. Fælles indkøbsordning

DKS er en del af den fælles indkøbsordning indgået mellem de øvrige danske organisationer og institutioner i Sydslesvig, herunder Dansk Skoleforening for Sydslesvig, der berettiger menighederne til at købe varer til de betingelser, der gælder de øvrige sydslesvigske foreninger.

VIII. 6. Fritagelse for dansk moms / Momsfrit indkøb

Når menighederne køber ind via DKS, kan de i visse tilfælde spare dansk moms og betale tysk moms i stedet for, i andre tilfælde kan menighederne – ved indkøb af varer – modtage disse moms frit.

VIII. 6.1 Fritagelse for dansk moms

Romtraktaten fastslår, at EF's grundlag er en toldunion. Traktaten indeholder forbud mod told ved indførsel fra og ved udførsel til andre medlemsstater. Såfremt en dansk virksomhed sælger en ydelse til DKS (som er en momsregistreret aftager i Tyskland) kan faktureringen ske momsfrit. I så fald er det udelukkende den tyske moms, der skal afregnes. Betingelsen herfor er, at DKS betaler den tyske moms direkte til Finanzamt. Skatten tilfalder derved forbrugslandet - Tyskland. Fakturaen skal påføres både sælgers og købers momsnummer. Dansk Kirke i Sydslesvigs momsnummer (DE-nummer, VAT-nummer) er DE 811 371 240.

VIII. 6.2 Momsfrit indkøb

Dansk Kirke i Sydslesvig er fritaget for at betale skat for varer købt i Danmark under forudsætning af, at det drejer sig om: "Ausstattungsgegenstände, die für öffentliche kulturelle oder wissenschaftliche Einrichtungen ... bestimmt sind." Menighederne har mulighed for at indkøbe varer momsfrit, såfremt disse varer er købt til brug i forbindelse med menighedens almenyttige formål. Eller sagt med andre ord: det skal dreje sig om erhvervelse af inventar eller udstyr til kirker og menighedslokaler eller til brug i forbindelse med konfirmationsforberedelse eller afholdelse af gudstjenester. Husk, at tjenesteydelser altid er momspligtige. Derfor er varer leveret i forbindelse med tjenesteydelser (installation) også momspligtige.

VIII. 7. Præstens embedsbolig

De fleste præster bebor en tjenestebolig, som stilles til rådighed af præsternes arbejdsgiver - DSUK. DSUK har indgået en overenskomst med Den danske Præsteforening, ifølge hvilken reglerne i Kirkeministeriets cirkulære om tjenesteboliger gælder hvad angår vedligeholdelse, syn m.m. med de tilpasninger, der følger af ansættelse i DSUK. Denne overenskomst indebærer, at præsten betaler boligbidrag efter statens gældende satser for benyttelse af lejebolig samt betaler for privat brug af el, varme og vand.

For menighederne indebærer overenskomsten følgende forpligtelser:

- Det påhviler menighedsrådet at installere og vedligeholde køleskabe, komfurer, vaskemaskiner og lignende installationer. Ved kassation af dette udstyr påhviler det menighedsrådet at udskifte det.
- Det påhviler menighedsrådet at afholde udgiften til opvarmning af boligens tjenstlige lokaler, herunder arbejdsværelse.

- Menighedsrådet forsyner de tjenstlige lokaler med passende inventar og udstyr.

IX. Menighedens kirke

IX. 1. Brug af egen kirke

Der er mange danske menigheder i Sydslesvig, der råder over deres egen kirke enten i form af en bygning, der ejes af DKS, eller i form af en skolekirkesal eller en forsamlingsal.

IX. 2. Brug af sognekirken

Alle danske menigheder i Sydslesvig har mulighed for at benytte den lokale sognekirke til gudstjenester og kirkelige handlinger. Mere herom kan du læse i II. 3. Forholdet til den Nordelbiske Kirke.

IX. 3. Afholdelse af provstesyn

Det turnusmæssige bygningsyn afholdes af provsten, forretningsføreren og en byggesagkyndig, godkendt af kirkerådet.

Provstesynet afholdes som regel hvert 2.-3. år.

IX. 3.1 Præstens embedsbolig

DKS ejer de fleste af de boliger, der stilles til præsternes rådighed. DKS bærer ansvaret for boligernes vedligeholdelse, men det er meget vanskeligt for foreningen at efterkomme denne forpligtelse, fordi DKS råder over for få midler til at kunne vedligeholde boligerne forsvarligt. Det er derfor af central betydning for foreningen, at menighederne efterkommer deres økonomiske forpligtelser, hvad angår præsteboligen. Se også ovenfor VIII.7. Præstens embedsbolig.

IX. 3.2 Kirken og menighedslokalerne

I forlængelse af synsforretningen modtager menighedsrådsformanden en synsprotokol med anbefalinger til menighedsrådet om næste års vedligeholdelsesopgaver.

X. Bilag

X. 1. Eksempel på vedtægter

Her kan du se et eksempel på, hvordan vedtægter kan formuleres:

Vedtægter for ... danske Menighed

§ 1. Navn, tilknytning og hjemsted

Menighedens navn er Menigheden er medlem af „Dansk Kirke i Sydslesvig e. V.“ (DKS). Menighedens hjemsted er

§ 2. Formål

Stk. 1. Menighedens formål er at drive dansk folkekirkeligt arbejde på evangelisk-luthersk grundlag indenfor pastoratets område.

Stk. 2. Formålet virkeliggøres gennem gudstjenester og møder, gennem drift, anskaffelse af inventar og vedligeholdelse af kirke og menighedslokaler.

§ 3. Almennyttighed

Stk. 1. Menighedens midler må kun anvendes til de i § 2 nævnte formål, der udelukkende og umiddelbart er af almennyttig karakter i henhold til afsnittet om „steuerbegünstigte Zwecke“ i „Abgabenordnung“.

Stk. 2. Menighedens medlemmer modtager ingen ydelser af menighedens midler. Ingen person må begunstiges af udgifter, som er menighedens formål uvedkommende eller af uforholdsmæssig høje godtgørelser.

Stk. 3. Opsamling af formue må kun ske midlertidigt og kun til fordel for de i § 2 nævnte formål.

§ 4. Medlemmer

Stk. 1. Enhver, der bekender sig til den evangelisk-lutherske lære, er døbt med den kristne dåb, og bor i pastoratets område, kan optages som medlem af menigheden. Menighedens medlemmer har ret til kirkelig betjening, har stemmeret og er valgbare til menighedsrådet. Medlemmer, som endnu ikke har opnået den borgerlige myndighedsalder (18 år) er ikke valgbare til menighedsrådet.

Stk. 2. Medlemskabet indbefatter tillige medlemmets døbte børn, indtil disse har opnået religiøs myndighedsalder (14 år). Fra dette tidspunkt overgår vedkommende til selvstændigt medlem af menigheden og betaler selvstændigt medlemsbidrag. For disse personer, som måtte være under uddannelse og uden egen indtægt fastsætter menighedsrådet et særligt bidrag, som forældre/værge skriftligt indvilliger i at betale.

Stk. 3. Personer, der er bosat udenfor pastoratets område, kan efter ansøgning optages i menigheden. Personer, der fraflytter pastoratets område kan efter ønske herom forblive medlem af ... danske Menighed.

§ 5. Opnåelse af medlemskab

Begæring om optagelse i menigheden sker skriftligt til præsten eller til et medlem af menighedsrådet. Menighedsrådet godkender anmodningen om optagelse. Såfremt menighedsrådet ikke kan imødekomme anmodningen, skal dette meddeles vedkommende med begrundelse for afslaget. En sådan afgørelse kan af ansøgeren ankes til generalforsamlingen, som tager den endelige afgørelse.

§ 6. Medlemsbidrag

Stk. 1. Medlemmer, hvis indtægter beskattes i Tyskland, betaler 5 % af deres løn- resp. indkomstskat, dog mindst det af menighedsrådet fastsatte mindstebidrag.

Stk. 2. Medlemmer, hvis indtægter beskattes i Danmark, betaler 1 % af deres skattepligtige indkomst, dog mindst det af menighedsrådet fastsatte mindstebidrag.

Stk. 3. Ægtefæller eller samlevende, som er medlemmer af menigheden betaler begge fuldt medlemskab efter de for menigheden gældende satser.

Stk. 4. Menighedsrådet fastsætter mindstebidraget for medlemmer, der ikke betaler skat.

Stk. 5 Personer, som har været medlem af en anden dansk menighed under DKS kan ikke blive optaget i ... danske Menighed ved at påberåbe sig eventuelt gunstigere medlemsvilkår fra den afgivende menighed.

§ 7. Ophør af medlemskab

Stk. 1. Udmeldelse skal tilstilles kassereren eller præsten skriftligt. Et medlem, der udmelder sig, kan ikke gøre nogen økonomiske krav gældende overfor menigheden.

Stk. 2. Medlemskabet ophører desuden ved fraflytning, død, overgang til et andet trossamfund eller udelukkelse.

Stk. 3. Et medlem kan udelukkes af menigheden ved menighedsrådsbeslutning, når det groft handler imod menighedens formål eller efter gentagne opfordringer nægter at betale det fastsatte medlemsbidrag. En menighedsrådsbeslutning om udelukkelse kan ankes til menighedens generalforsamling.

Stk. 4. Såfremt udelukkelsen er begrundet med henvisning til afvigelse fra den evangelisk-lutherske lære skal menighedsrådet indhente en udtalelse hos den for "Dansk Kirke i Sydslesvig e. V." tilsynsførende biskop.

§ 8. Styrende organer

Menighedens organer er generalforsamlingen og menighedsrådet.

§ 9. Generalforsamlingen

Stk. 1. Generalforsamlingen er menighedens øverste besluttende organ.

Stk. 2. Generalforsamlingen indvarsles skriftligt med en frist på fire uger af formanden for menighedsrådet ved personligt brev til medlemmerne med angivelse af foreløbig dagsorden.

Stk. 3. Forslag, der ønskes sat på dagsorden, skal indleveres skriftligt til formanden senest 14 dage før generalforsamlingen. Disse forslag meddeles medlemmerne ved personligt brev til medlemmerne med bekendtgørelse af endelig dagsorden senest 8 dage før generalforsamlingen. Såfremt der ved fristens udløb ikke er indkommet forslag, betragtes formandens første indvarsling af generalforsamlingen som gyldig indkaldelse med den angivne dagsorden.

Stk. 4. Ordinær generalforsamling finder hvert år sted senest d. 31. marts. Faste punkter på dagsordenen er forelæggelse og godkendelse af menighedsrådets årsberetning samt forelæggelse af regnskabet med revisionspåtegning og godkendelse af regnskabet. Der afholdes ordinært valg til menighedsrådet hvert 4. år i henhold til § 10. Første ordinære valg efter vedtagelse og stadfæstelse af nærværende vedtægter bliver i året 2014.

Stk. 5. Der indkaldes til ekstraordinær generalforsamling, når Kirkerådet eller menighedsrådet anser det for nødvendigt, eller når mindst 10 % af medlemmerne fremsender begrundet anmodning herom.

Stk. 6. Medlemmer, der er i kontingentrestance, er ikke stemmeberettiget.

§ 10. Sammensætning og valg af menighedsrådet

Stk. 1. Menighedsrådet består af menighedens præst samt 5 eller 7 til menigheden hørende valgte medlemmer. Der vælges ligeledes 2 suppleanter. Suppleanterne deltager i menighedsrådsmøderne som bisiddere med taleret men uden stemmeret, medmindre suppleantfunktionen er trådt i kraft, og suppleanten derfor har stemmeret.

Stk. 2. Præsten har taleret ved menighedsrådsmøderne, men ingen stemmeret. Præstens ægtefælle eller samlever kan ikke vælges til menighedsrådet.

Stk. 3. Menighedens ansatte eller disses ægtefæller eller samlevere kan ikke vælges til menighedsrådet. Menighedens ansatte er tilforordnet menighedsrådet som bisiddere med taleret og uden stemmeret.

Stk. 4. Menighedsrådets medlemmer vælges på den ordinære generalforsamling. Det bør tilstræbes, at menighedsrådets medlemmer repræsenterer pastoratets geografiske udstrækning. Ligeledes vælges 2 revisorer. Valg af menighedsrådsmedlemmer er skriftlige.

Stk. 5. På sit første møde vælger det nyvalgte menighedsråd af sin midte formand, næstformand, kasserer og protokolfører. Menighedsrådet kan i påkommende tilfælde indhente extern kassererbistand. En extern kasserer er i så fald ikke medlem af menighedsrådet, men deltager i møderne med taleret uden stemmeret.

§ 11. Menighedsrådets opgaver

Stk. 1. Menighedsrådets opgave er at virke til gavn for menighedslivet, bistå præsten i dennes arbejde og varetage menighedens interesser. Forvaltningen af menighedens medlemsforhold varetages af menighedsrådet/kassereren.

Stk. 2. Menighedens præst er i sin embedsførelse, forkyndelse, sjælesorg og undervisning uafhængig af menighedsrådet og generalforsamlingen.

Stk. 3. Ved præstevalg indstiller menighedsrådet efter forhandling med provsten indtil 3 ansøgere til „Danske Sømands- og Udlandskirker“.

Stk. 4. Menighedsrådet ansætter og afskediger kirkens øvrige personale, ligesom det også fastsætter lønningerne.

Stk. 5. Menighedsrådet er menighedens lovlige repræsentation. Forretningsførelsen og udførelsen af generalforsamlingens beslutninger påhviler menighedsrådet. Forpligtende dokumenter skal være underskrevet af formanden og kassereren.

Stk. 6. Protokolføreren fører protokol over menighedsrådsmøderne og generalforsamlingen. Protokollen skal godkendes på næstfølgende møde og underskrives af formanden og protokolføreren.

Stk. 7. Kassereren fører og er ansvarlig for menighedens kasse. Kassereren forelægger det reviderede regnskab på generalforsamlingen på menighedsrådets vegne. Regnskabsåret er kalenderåret.

§ 12. Menighedsrådets møder

Stk. 1. Formanden indkalder menighedsrådet med normalt mindst 8 dages varsel og leder menighedsrådets møder. Dagsordenen skal indeholde mindst følgende punkter: 1) "Godkendelse af referat", 2) "Siden sidst" (2:1 Formanden, 2:2 kassereren, 2:3 præsten), samt punkterne: "Næste møde" og "Eventuelt".

Der afholdes mindst 4 møder om året. Indkaldelse skal ske, når mindst 2 menighedsrådsmedlemmer eller præsten anmoder derom.

Stk. 2. Menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af dets medlemmer er til stede. Det træffer sine beslutninger ved stemmeflerhed. Ved stemmelighed bortfalder forslaget.

§ 13. Øvrige bestemmelser

Stk. 1. Beslutning om opløsning af menigheden kræver behandling og vedtagelse på 2 på hinanden følgende generalforsamlinger med mindst 4 ugers mellemrum. En sådan kræver $\frac{3}{4}$ flertal blandt de fremmødte medlemmer.

Stk. 2. Ved menighedens opløsning eller ophævelse eller bortfald af dens hidtidige formål tilfalder dens formue „Dansk Kirke i Sydslesvig e.V.“, som umiddelbart og udelukkende skal anvende den til almennyttige kirkelige formål i overensstemmelse med de for ”Dansk Kirke i Sydslesvig e. V.” til enhver tid gældende vedtægter.

Stk. 3. ... danske Menigheds” vedtægter kan ændres på menighedens generalforsamling, når forslag om ændringer er optaget på dagsordenen (jfr. § 9). Til vedtagelse kræves et flertal på $\frac{3}{4}$ flertal af de afgivne stemmer.

Vedtaget på menighedens generalforsamling den

Disse vedtægter erstatter vedtægterne af

Stadfæstet af Kirkerådet d.

X. 2. Eksempel på vedtægter

Her kan du se et andet eksempel på, hvordan vedtægter også kan formuleres:

Vedtægter for ... Menighed i ...

I. Navn, tilknytning og formål

§ 1. Menighedens navn er

§ 2. Menigheden er et sogn under ”Den danske Menighed i Flensborg og Omegn e. V.” og dermed medlem af „Dansk Kirke i Sydslesvig e. V.“.

§ 3. Menigheden bekender sig til den evangelisk-lutherske lære og øver sit virke på folkekirkelig vis i tilknytning til ”Danske Sømands- og Udlandskirker.”

Stk. 2

Menigheden fremmer udelukkende og umiddelbart almennyttige kirkelige formål i henhold til afsnittet om „steuerbegünstigte Zwecke“ i „Abgabenordnung“.

Stk. 3.

Menigheden arbejder uegennyttigt, den tilsigter ikke primært økonomiske formål. Dens midler må kun anvendes til de vedtægtsbestemte formål. Dens medlemmer modtager ingen ydelser af menighedens midler. Ingen person må begunstiges af udgifter, som er menighedens formål uvedkommende eller af uforholdsmæssigt høje godtgørelser.

II. Medlemskab og kontingent

§ 4. Enhver, der bekender sig til den evangelisk-lutherske kirke, er døbt og bor i sognet, kan optages som medlem af menigheden.

Stk. 2.

Medlemskabet omfatter tillige den optagnes børn, indtil de er fyldt 18 år. På dette tidspunkt meddeles der de pågældende selvstændigt medlemskab med stemmeret og valgbarhed samt kontingentforpligtelse.

Stk. 3.

Personer, der er bosat uden for sognet, kan ved sognebåndsløsning efter ansøgning optages som medlemmer af menigheden.

§ 5. Begæring om optagelse i menigheden skal ske skriftligt til præsten eller et andet medlem af menighedsrådet. Menighedsrådet træffer afgørelse om optagelse. I tvivlstilfælde kan afgørelsen indankes for generalforsamlingen.

Stk. 2.

Et medlem, som flytter til et andet sogn, meddeler dette hos menighedens kasserer, som derefter giver flyttemelding til den modtagende menighed.

§ 6. Udmeldelse skal tilstilles kassereren skriftligt. Et medlem, der udmelder sig, kan ikke gøre noget økonomisk krav gældende over for menigheden. Medlemskabet ophører desuden ved fraflytning, udelukkelse, død eller overgang til et andet trossamfund. Et medlem kan udelukkes af menigheden ved menighedsrådsbeslutning, når det efter gentagne opfordringer nægter at betale det fastsatte medlemsbidrag. Udelukkelsen er endelig og kan ikke indankes for nogen domstol.

§ 7. Medlemsbidraget udgør i henhold til Kirkedagens retningslinjer 5 % af løn- hhv. indkomstkatten.

Stk. 2.

Nedennævnte betaler et medlemsbidrag, hvis mindstesats fastsættes af menighedsrådet:

- a) medlemmer, som ikke betaler løn- hhv. indkomstskat, herunder også unge under uddannelse.
- b) Medlemmer, som samtidig tilhører Den nordelbiske evangelisk-lutherske Kirke.

III. Styrende organer

§ 8. Menighedens organer er generalforsamlingen og menighedsrådet.

IV. Generalforsamlingen

§ 9. Generalforsamlingen afholdes hvert år i februar eller marts. Den bekendtgøres fra prædikestolen og i Flensborg Avis med mindst 4 ugers varsel og med angivelse af foreløbig dagsorden. Forslag, der ønskes sat på dagsordenen, indleveres til formanden senest 14 dage før generalforsamlingen. Endelig dagsorden bekendtgøres i Flensborg Avis senest 8 dage før generalforsamlingen.

Stk. 2.

Regelmæssige punkter på dagsordenen er forelæggelse og godkendelse af årsberetning og regnskab. Hvert fjerde år foretages valg i henhold til § 11 stk. 1. Generalforsamlingens afgørelser træffes ved almindelig stemmeflerhed, jævnfør dog §§ 17 og 18.

Stk. 3.

Ekstraordinær generalforsamling afholdes, når Kirkerådet eller menighedsrådet anser det for nødvendigt, eller når mindst 30 medlemmer fremsætter begrundet anmodning herom.

V. Sammensætning og valg af menighedsrådet

§ 10. Menighedsrådet består af menighedens præster og 6 til menigheden hørende valgte medlemmer.

§ 11. Menighedsrådets 6 læge medlemmer vælges på den ordinære generalforsamling. Desuden vælges en første, anden og tredje suppleant samt 2 revisorer. Valgbehandlingen er skriftlig. Alle valg gælder for en periode på 4 år. Valgets udfald bekendtgøres gennem kirkebladet.

Stk. 2.

På sit første møde vælger det nyvalgte menighedsråd af sin midte formand, næstformand, sekretær, kirkeværge og kasserer for en periode på 4 år. Menighedsrådet kan dog vælge en kasserer, der ikke er valgt til menighedsrådet.

VI. Menighedsrådets opgaver

§ 12. Menighedsrådets opgave er at varetage menighedens interesser og at fremme menighedslivet.

Stk. 2.

Menighedens præster er i deres præstelige funktioner uafhængige af menighedsrådet og generalforsamlingen.

Stk. 3.

Ved nybesættelse af det præsteembede, som udover provsteembedet er knyttet til sognet, indstiller menighedsrådet indtil 3 ansøgere til Danske Sømands- og Udlandskirkers bestyrelse, som er den udnævrende myndighed. Ved indstillingen har kun menighedsrådets valgte medlemmer stemmeret.

Stk. 4.

Menighedsrådet ansætter og afskediger kirkens øvrige personale, ligesom det også fastsætter lønningerne.

§ 13. Menighedsrådet er menighedens lovlige repræsentation, hvem forretningsførelsen og udførelsen af trufne beslutninger påhviler. Forpligtende dokumenter skal være underskrevet af formanden og kassereren.

§ 14. Formanden indkalder menighedsrådet. Indkaldelse skal ske, når mindst 2 menighedsrådsmedlemmer anmoder derom.

Stk. 2.

Menighedsrådet er beslutningsdygtigt, når mindst halvdelen af dets medlemmer er til stede. Det træffer sine beslutninger ved stemmeflerhed; ved stemmelighed er formandens stemme afgørende.

§ 15. Sekretæren fører protokol over menighedsrådsmøder og generalforsamlinger. Protokollen forelægges på næstfølgende menighedsrådsmøde til godkendelse og underskrives derefter af menighedsrådsmedlemmerne.

§ 16. Kassereren forvalter menighedens kasse, fører bog over samtlige indtægter og udgifter, indkasserer medlemsbidraget og forelægger det reviderede regnskab på generalforsamlingen.

Stk. 2.

Regnskabsåret er kalenderåret.

VII. Øvrige bestemmelser

§ 17. Beslutning om opløsning af menigheden kræver behandling og vedtagelse på 2 på hinanden følgende generalforsamlinger med mindst 4 ugers mellemrum. Til vedtagelse kræves på begge generalforsamlinger et flertal på $\frac{3}{4}$ af de afgivne stemmer.

Stk. 2.

Ved menighedens opløsning eller ophævelse eller bortfald af dens hidtidige formål tilfalder dens formue „Dansk Kirke i Sydslesvig e.V.“, som umiddelbart og udelukkende har at anvende den til almennyttige kirkelige formål.

§ 18. Disse vedtægter kan ændres på den ordinære generalforsamling, når forslag om ændringer er optaget på dagsordenen. Til vedtagelse kræves et flertal på $\frac{2}{3}$ flertal af de afgivne stemmer.

§ 19. Disse vedtægter træder i kraft, når de er vedtaget af generalforsamlingen og stadfæstet af kirkerådet.

Vedtaget på generalforsamlingen d.

Stadfæstet af kirkerådet d.

X. 3. Vedtægter for Dansk Kirke i Sydslesvig

Her kan du se paraplyorganisationens vedtægter. Læg mærke til vedtægternes § 5. Af 3. sætning fremgår, at menighedens vedtægtsændringer skal stadfæstes af kirkerådet. Årsagen til, at kirkerådet skal godkende menighedernes vedtægtsændringer hhv. nye vedtægter er, at det er kirkerådets opgave at påse, at alle menighedens vedtægter er i overensstemmelse med det tyske offentlige krav til almennyttige foreninger.

Vedtægter for "Dansk Kirke i Sydslesvig"

§ 1. Navn og hjemsted

"Dansk Kirke i Sydslesvig" er et forbund af danske menigheder i Sydslesvig. Forbundet er optaget i foreningsregistret under navnet "Dansk Kirke i Sydslesvig e.V.". Dets sæde er Flensborg.

§ 2. Formål

Forbundets formål er at fremme dansk folkekirkeligt arbejde i Sydslesvig på evangelisk-luthersk grund samt at varetage menighedernes fælles interesser, især overfor landets borgerlige og kirkelige myndigheder. Formålet virkeliggøres bl.a. gennem erhvervelse eller opførelse af kirker, menighedslokaler og præstegårde og deres drift, samt gennem anskaffelse af inventar og udstyr til disse bygningers brug. Forbundet virker i samarbejde med "Danske Sømands- og Udlandskirker" (DSUK).

§ 3. Almennyttighed

Forbundets midler må kun anvendes til de i § 2 nævnte formål, der udelukkende og umiddelbart er af almennyttig karakter i henhold til afsnittet om "steuerbegünstigte Zwecke" i "Abgabenordnung". Medlemmerne modtager intet udbytte af forbundets midler. Forbundet må ikke begunstige nogen person hverken gennem ydelser, som ikke falder inden for forbundets formål, eller gennem uforholdsmæssigt høje

godtgørelser. Forbundet må ikke drive nogen forretningsvirksomhed undtagen sådanne, som er et uundgåeligt led i forbundets almennyttige virke. Opsamling af formue må kun ske midlertidigt og kun til fordel for de i § 2 nævnte formål.

§ 4. Medlemmer

Medlem af forbundet kan enhver sydslesvigsk menighed blive, som tilslutter sig forbundets i § 2 nævnte formål.

Enkeltpersoner kan ikke blive medlemmer af forbundet.

§ 5. Opnåelse af medlemskab

Medlemskab opnås ved optagelse i forbundet. Optagelsen sker på kirkedagen på grundlag af skriftlig ansøgning, der indleveres til kirkerådet, bilagt afskrift af menighedens vedtægter. Vedtægtsændringer skal stadfæstes af kirkerådet. Efter hvert menighedsrådsvalg indsender menighederne en fortegnelse over de valgte menighedsrådsmedlemmers navn, adresse, telefonnummer og over menighedsrådets konstituering. Ændringer i løbet af valgperioden meddeles ligeledes.

§ 6. Ophør af medlemskab

Medlemskab ophører ved udmeldelse, udelukkelse eller ved opløsning af den tilsluttede menighed. Udmeldelse kan kun ske til et kalenderårs slutning og må foreligge skriftligt med 3 måneders varsel. Udelukkelse følger, når en menighed trods påmindelser handler imod fælles interesser eller vedvarende nægter at opfylde sine forpligtelser overfor forbundet. Udelukkelsen kann dog først finde sted, efter at menigheden har haft lejlighed til at fremføre sit standpunkt på kirkedagen. Kirkedagen træffer den endelige afgørelse om udelukkelse med 2/3 majoritet af de fremmødte repræsentanter. Udtrådte og slettede medlemmer mister ethvert krav på forbundets formue.

§ 7. Bidrag

Forbundets medlemmer skal betale det af kirkedagen fastsatte årsbidrag, som beregnes i forhold til vedkommende menigheds medlemstal. Undladelse medfører tab af stemmeret på kirkedagen.

§ 8. Organer

Forbundets organer er kirkedagen, kirkerådet og forretningsudvalget.

§ 9. Kirkedagsrepræsentanter

Kirkedagen består af repræsentanter for de tilsluttede menigheder. Hver menighed sender på forhånd 1 repræsentant. Derudover 1 for hver påbegyndt 100 medlemmer. Repræsentanterne udpeges af menighedsrådet.

§ 10. Kirkedagens opgaver

Kirkedagen er forbundets lovlige repræsentation og øverste myndighed. Kirkedagen træffer den endelige afgørelse i spørgsmål af fælles interesse. Kirkerådets årsberetning fremlægges skriftligt og forelægges til godkendelse. Forbundets årsregnskab forelægges kirkedagen til godkendelse. Regnskabet skal være revideret af 2 revisorer, der sammen med 2 suppleanter vælges af kirkedagen i det år, der holdes valg til kirkerådet.

§ 11. Tidspunktet for kirkedagen

Den ordinære kirkedag træder sammen hvert år sædvanligvis på femte søndag efter påske; den er som regel offentlig og indledes med en gudstjeneste.

Ekstraordinære kirkedage finder sted, når 1/5 af forbundets medlemmer fremsætter krav derom med forslag til dagsorden, eller når kirkerådet anser det for nødvendigt.

§ 12. Indkaldelse af kirkedagen

Kirkedagen indkaldes skriftligt med mindst 2 ugers varsel. Kirkerådet bestemmer stedet for kirkedagens afholdelse, fastsætter dens dagsorden og optager på denne alle forslag, som er indgået mindst 4 uger før dagen.

§ 13. Afstemninger

Kirkedagens afgørelser træffes ved almindeligt flertal. Ved stemmelighed bortfalder det behandlede forslag. Afstemningen foretages skriftligt, såfremt det ønskes af én repræsentant.

Vedtægtsændringer og beslutninger om opløsning kræver 2/3 majoritet af de mødte repræsentanter, og sådanne beslutninger kan kun træffes på en ordinær kirkedag. Alle beslutninger protokolleres og underskrives af forretningsudvalget.

§ 14. Kirkerådets sammensætning

Kirkerådet består af 7 lægfolk, 3 præster og provsten.

Sydslesvig opdeles i 6 valgkredse. De 7 lægfolk vælges med 1 medlem fra hver kreds, kreds 3 har dog 2. Fraflytter et kirkerådsmedlem sin valgkreds eller nedlægger vedkommende sin post indtræder vedkommendes suppleant i kirkerådet.

Kredsene er følgende:

1. Distrikterne i Læk, Vesterland og Aventoft-Nibøl
2. Distrikterne i Husum, Ejdersted og Frederiksstad-Bredsted
3. Flensborg bys menigheder
4. Distrikterne i Harreslev, Valsbøl og Tarp
5. Distrikterne i Slesvig, Rendsborg og Egernførde
6. Distrikterne i Lyksborg, Kappel-Arnæs, Sdr. Brarup og Satrup

I valgåret indkalder det læge kirkerådsmedlem i hver kreds (i kreds 3 det ældste læge kirkerådsmedlem) kredsens menighedsrådsmedlemmer til et kredsmøde på den af kirkerådet fastsatte dato, hvor der ved skriftlig afstemning vælges 1 lægmand (3. kreds 2 lægfolk).

Præsterne vælges på skift mellem kredsene 1+2, 3+4 og 5+6. Desuden vælges en suppleant for hvert kirkerådsmedlem. Indtræder en suppleant i kirkerådet for resten af valgperioden, afholdes et nyt valg til suppleantposten ved førstkommande kredsmøde.

Valgbare til kirkerådet er menighedsmedlemmer, som er fyldt 18 år.

Stemmesedlerne og listerne med de valgte medlemmers og suppleanters navne sendes inden 10 dage til kirkerådets formand, som orienterer kirkedagen om valget.

Valget gælder for 4 år og det nyvalgte kirkeråd tiltræder 1. søndag i advent.

§ 15. Stemmeberettigede på kredsmødet

Antallet af stemmeberettigede menighedsrådsmedlemmer og suppleanter på kredsmøderne fastsættes til 3 repræsentanter fra menigheder med indtil 100 medlemmer, 6 når medlemstallet ligger mellem 101 og 1000, og 1 for hver yderligere påbegyndt 100 medlemmer. Desuden har kredsens præster stemmeret.

§ 16. Kirkerådets opgaver - konstituering

Kirkerådet er forbundets bestyrelse. Det vedtager selv sin forretningsorden. Provsten er kirkerådets formand. Næstformanden vælges blandt de læge medlemmer.

Kirkerådet træffer afgørelser i sager, der kræver behandling mellem kirkedagene. Kirkerådet er beslutningsdygtigt, når mindst 6 medlemmer er til stede. Beslutningerne træffes ved almindeligt flertal. Kirkerådet er ansvarlig overfor kirkedagen.

Provsten udnævnes af Danske Sømands- og Udlandskirkers bestyrelse. Kirkerådets medlemmer indstiller op til 3 ansøgere til DSUK i prioriteret rækkefølge; forinden skal menighedsrådet i Helligånds Sogn, Flensborg, høres. Forretningsføreren udnævnes af Danske Sømands- og Udlandskirker. Kirkekontorets forretningsfører er forbundets forretningsfører. Kirkerådet indstiller op til 3 ansøgere i prioriteret rækkefølge til DSUK.

§ 17. Forretningsudvalget

Kirkerådets forretningsudvalg består af provsten, næstformanden, et tredje medlem og forretningsføreren, denne dog uden stemmeret. Kirkerådets forretningsudvalg har til opgave under direkte ansvar overfor kirkerådet at forberede dets møder samt at træffe afgørelser i hastesager. Forbundet repræsenteres udadtil af 2 af forretningsudvalgets medlemmer (Je zwei Mitglieder dieses geschäftsführenden Vorstandes vertreten den Verband gerichtlich und außergerichtlich).

§ 18. Daglig ledelse - indkaldelse af kirkerådet

Provsten har den daglige ledelse og indkalder kirkerådet til møder. Indkaldelse skal ske, når mindst 5 medlemmer af kirkerådet kræver det. Mellem indkaldelsen og mødedag bør der hengå 1 uge.

§ 19. Opløsning af forbundet

Ved forbundets opløsning eller ophævelse eller bortfald af dets hidtidige formål tilfalder dens formue en almennyttig organisation, der skal anvende den til kirkelige eller velgørende formål.

Det fornødne foranlediges i så tilfælde af en kommission på 6 medlemmer, hvoraf kirkedagen og "Danske Sømands- og Udlandskirker" vælger hver 3. Før beslutninger om anvendelse af formuen gennemføres, skal de forelægges skattemyndighederne til godkendelse.

§ 20. Forretningsår og bekendtgørelser

Forbundets forretningsår er kalenderåret. Dets bekendtgørelser offentliggøres i Flensborg Avis.

Dato for vedtagelse og ændringer

Vedttaget på den ordinære kirkedag i Slesvig d. 7. maj 1959. Ændringer af 4. maj 1967, 31. maj 1973, 8. maj 1975, 16. maj 1985, 28. maj 1987, 24. maj 1992, 16. maj 1993, 14. maj 2000 og 1. maj 2005.

X. 4.

Retningslinjer for Dansk Kirke i Sydslesvigs virke

(vedtaget på Kirkedagen den 11. maj 1972, ændret på Kirkedagen den 30. april 1989, den 16. maj 1993 og den 26. april 2009)

VIRKEOMRÅDE

Dansk Kirke i Sydslesvig er et forbund af Sydslesvigs danske menigheder. Forbundets formål er at fremme dansk folkekirkeligt arbejde i Sydslesvig på evangelisk-luthersk grund samt at varetage menighedernes fælles interesser, især overfor landets borgerlige og kirkelige myndigheder.

Dansk Kirke i Sydslesvig (DKS) virker i tilknytning til Danske Sømands- og Udlandskirker (DSUK).

MEDLEMSKAB

Anmodning om medlemskab i en DKS tilsluttet menighed sker sædvanligvis ved henvendelse til den stedlige danske præst eller et medlem af menighedsrådet. En forudsætning er den kristne dåb.

MEDLEMSBIDRAG

Medlemmer, hvis indtægter beskattes i Tyskland, betaler 5 % af deres løn- resp. indkomstskat, dog ikke under mindstebidraget. Medlemmer, hvis indtægter beskattes i Danmark, betaler 1 % af deres skattepligtige indkomst.

Menighedsrådet fastsætter mindstebidraget for medlemmer, der enten ikke betaler skat eller er medlemmer af et andet kirkesamfund. Kirkerådet anbefaler, at mindstebidraget sættes til mindst 2 gange årsbidraget til DKS.

Menighedsrådet kan fastsætte et individuelt bidrag.

Børn er medlemmer via deres forældre til det fyldte 18. år, hvorefter de skal søge om eget medlemskab. Hvis de ikke ønsker at blive betragtet som medlem af den tyske evangelisk-lutherske landskirke, må de være opmærksom på, at religionsbetegnelsen på det første udstedte lønskattekort af de kommunale myndigheder er rigtigt udfyldt.

KIRKELIGE HANDLINGER

Henvendelse vedr. dåb, konfirmation, vielser, begravelser eller andre kirkelige handlinger sker til den stedlige danske præst. Kirkekontoret, Wrangelstr. 14, 24937 Flensborg, kirken@kirken.de, tlf. 0461/52925 kan formidle adressen til den rette menighed.

Gudstjenester og kirkelige handlinger foregår normalt i vore egne kirkelige rum. Ifølge „Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit mit der DKS“ af 15. november 1968 kan landskirkens bygninger benyttes.

X.5.

Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit mit der "Dänischen Kirche in Südschleswig e. V." Vom 15. November 1968

Die Landessynode der Evangelisch-Lutherischen Landeskirche Schleswig-Holsteins hat folgendes Kirchengesetz beschlossen:

§ 1

Zur Abhaltung von Gottesdiensten und Amtshandlungen sind die Pastoren der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“ befugt, denen der Bischof für Schleswig die Erlaubnis erteilt, nach dem sie ihm durch ihren leitenden Geistlichen (Propst) vorgestellt worden sind.

§ 2

Der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“ stehen die kirchlichen Räume der Kirchengemeinden zur Abhaltung eigener Gottesdienste und Amtshandlungen nach Maßgabe der §§ 3, 4 und 6 dieses Kirchengesetzes zur Verfügung.

§ 3

- (1) Gottesdienste können gehalten werden, wenn mindestens 5 Familien, die im Bereich der Kirchengemeinde ihren Wohnsitz oder gewöhnlichen Aufenthalt haben, dies schriftlich beantragen.
- (2) Der Kirchenvorstand hat bei Vorliegen der Voraussetzungen für Gottesdienste landeskirchliche Räume zu einer Zeit, zu der die Kirchengemeinde ihrer nicht bedarf, befristet oder widerruflich zu überlassen.
- (3) Die Inanspruchnahme landeskirchlicher Räume für Amtshandlungen ist für jeden einzelnen Fall zu beantragen.

§ 4

- (1) Bei Gottesdiensten und Amtshandlungen gemäß § 3 können die geltenden agendarischen Ordnungen der dänischen Kirche gebraucht werden.
- (2) Die in der Evangelisch-Lutherischen Landeskirche Schleswig-Holsteins geltenden Bestimmungen der „Ordnung des kirchlichen Lebens“ und der „Rechtsordnung“ über die Vornahme von Amtshandlungen, insbesondere die Bestimmungen der Artikel 16 Absatz 2 bis 6 und Artikel 17 Absatz 1 und 2, sind zu beachten. Der Vollzug von Amtshandlungen an Gliedern der Landeskirche ist dem zuständigen landeskirchlichen Pastor anzuzeigen.

§ 5

Die Landeskirche gewährt der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“ alljährlich eine Zuwendung in Höhe der landeskirchlichen Dienstbezüge für vier Geistliche nach näherer Maßgabe der Ausführungsbestimmungen zu diesem Kirchengesetz.

§ 6

Die Kirchenleitung erläßt die erforderlichen Ausführungsbestimmungen. Das Landeskirchenamt erläßt die erforderlichen Verwaltungsanordnungen, insbesondere eine Gebührenordnung für die Benutzung der kirchlichen Räume.

§ 7

Dieses Kirchengesetz tritt mit dem Tage seiner Verkündung in Kraft. Diese erfolgt, nachdem die „Dänische Kirche in Südschleswig e. V.“ den Bestimmungen dieses Kirchengesetzes zugestimmt hat.

Kiel, den 23. Mai 1969

Das vorstehende, von der 36. Landessynode am 15. November 1968 beschlossene Kirchengesetz wird hiermit verkündet.

Die Kirchenleitung
Dr. Fr. Hübner
Vorsitzender der Kirchenleitung

X. 6.

**Ausführungsverordnung
zum Kirchengesetz zur Regelung der Zusammenarbeit
mit der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“
vom 15. November 1968
(KGVÖBL 1969, S. 67
vom 18. April 1969
(KGVÖBL, S. 68)**

Auf Grund des § 6 des Kirchengesetzes vom 15. November 1968 (KGVÖBL. 1969 S. 67) werden folgende Ausführungsbestimmungen erlassen:

§ 1

- (1) Den Pastoren der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“, die in Kirchengemeinden der Landeskirche Gottesdienste und Amtshandlungen abhalten wollen, ist die Erlaubnis durch den Bischof für Schleswig erteilt. Hierzu überreicht ihnen der Bischof nach erfolgter Vorstellung durch den leitenden dänischen Geistlichen den Wortlaut des Kirchengesetzes über die Zusammenarbeit mit der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“. Gleichzeitig werden ihnen die Rechtsordnung der Evangelisch-Lutherischen Landeskirche Schleswig-Holsteins und die Ordnung des kirchlichen Lebens der Evangelisch-Lutherischen Landeskirche Schleswig-Holsteins ausgehändigt.
- (2) Die Vorstellung der dänischen Pastoren durch ihren leitenden Geistlichen soll in Gegenwart der örtlich zuständigen Pröpste erfolgen.
- (3) Die Erlaubnis wird unter Bekanntgabe des Namens des dänischen Pastors, seines Dienstwohnsitzes und seines Zuständigkeitsbereiches im KGVÖBL. veröffentlicht.
- (4) Jeder Wechsel im Zuständigkeitsbereich ist von der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“ dem Bischof für Schleswig anzuzeigen. Absatz 3 gilt entsprechend.

§ 2

Werden landeskirchliche Räume für Gottesdienste und Amtshandlungen überlassen, so sorgt der Kirchenvorstand in gleicher Weise wie bei eigenen Veranstaltungen für Beheizung, Beleuchtung und Reinigung der Räume, sowie für Glockengeläut. Es ist nicht verpflichtet, einen Organisten zu stellen.

§ 3

- (1) Der Antrag auf Überlassung landeskirchlicher Räume kann durch den zuständigen Kirchenvorstand oder Pastor der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“ eingereicht werden.
- (2) Bei wiederholter Inanspruchnahme landeskirchlicher Räume bedarf es auch bei befristeter Überlassung keines neuen Antrags, solange die Voraussetzungen für die Überlassung gegeben sind.
- (3) Bei Inanspruchnahme landeskirchlicher Räume für Amtshandlungen kann der Antrag durch den zuständigen Pastor der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“ mündlich gestellt werden.
- (4) Die Erstattung von Unkosten kann im Bedarfsfall durch den Propsteivorstand geregelt werden.

§ 4

- (1) Die Übernahme von Amtshandlungen an Gliedern einer landeskirchlichen Gemeinde durch dänische Pastoren wird durch ein vereinfachtes Verfahren geregelt (entsprechend Art. 16 Abs. 5 RO).
- (2) Vollzogene Amtshandlungen werden durch den dänischen Pastor unverzüglich unter Beifügung der Urkunden dem örtlich zuständigen Kirchenvorstand zur Eintragung in die Kirchenbücher gemeldet. Die Eintragung erfolgt mit Nummer.

§ 5

Die jährliche Zuwendung an die „Dänische Kirche in Südschleswig e. V.“ erfolgt in der Höhe von vier Jahresgrundgehältern landeskirchlicher Pastoren. Änderungen in der Höhe des Pastoren-Endgrundgehaltes werden berücksichtigt. Die Zahlung erfolgt ratenweise monatlich im voraus durch die Landeskirchenkasse an die „Dänische Kirche in Südschleswig e. V.“

§ 6

Diese Verordnung tritt mit dem Tage der Verkündung des Kirchengesetzes zur Regelung der Zusammenarbeit mit der „Dänischen Kirche in Südschleswig e. V.“ in Kraft.

X.7.

Sydslesvig-Verabredung

Zwischen

Der Nordelbischen Evangelisch-Lutherischen Kirche,
vertreten durch Bischof Dr. Knuth, Schleswig
und
dem Kirchenkreis Flensburg,
vertreten durch Pröpstin Gross-Ricker
und
der Nordschleswigschen Gemeinde,
vertreten durch Senior Barten
und
der Dänischen Kirche im Ausland,
vertreten durch Bischof Lindegaard, Hadersleben
und
der Dansk Kirke i Sydslesvig,
vertreten durch Propst Jacobsen

wird aus Anlaß der Eigentumsübertragung der Heiliggeistkirche zu Flensburg folgende

Verabredung

getroffen:

§ 1

Ziel der Verabredung ist es, die vertrauensvollen Beziehungen zu vertiefen und die Kirchengemeinschaft zu festigen.

§ 2

Um dieses Ziel zu erreichen, wird ein Gesprächsforum, bestehend aus dem Bischof oder der Bischöfin für Schleswig, dem Bischof oder der Bischöfin von Hadersleben, dem Dezernenten oder der Dezernentin des Nordelbischen Kirchenamtes, dem Propst oder der Pröpstin des Kirchenkreises Flensburg, dem Senior oder der Seniorin der Nordschleswigschen Gemeinde, dem Propst oder der Pröpstin der Dansk Kirke i Sydslesvig und dem Geschäftsführer oder der Geschäftsführerin der Dansk Kirke i Sydslesvig, gebildet. Das Gesprächsforum tritt abwechselnd unter dem Vorsitz des Bischofs oder der Bischöfin von Schleswig bzw. Hadersleben mindesten einmal im Jahr zusammen.

§ 3

Entstehende Meinungsverschiedenheiten werden auf freundschaftliche Weise durch das Gesprächsforum beseitigt.

§ 4

Diese Verabredung tritt nach Unterzeichnung am 24.8.1997 in Kraft.

XI. Afslutning

Denne håndbog er i første omgang kun tænkt til udgivelse i elektronisk version.

Tilskyndelser til ændringer modtages gerne.

Skulle man have lyst til at fordybe sig i DKS´ historie, henvises til bogudgivelserne

- Ea Dal og Christian Ulrich Terp, Din danske kirke i Sydslesvig. 2010
- Lars N. Henningsen og Johann Runge, Sprog og kirke, Dansk gudstjeneste i Flensborg 1588-1921. 2006
- Günter Weitling, Fra Ansgar til Kaftan. 2005
- Lars N. Henningsen, Kirke og folk i grænselandet, Dansk Kirke i Sydslesvig 1921-1996. 1996
- Manfred Kühn og Werner Matlok, Du og din kirke. 1985